

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

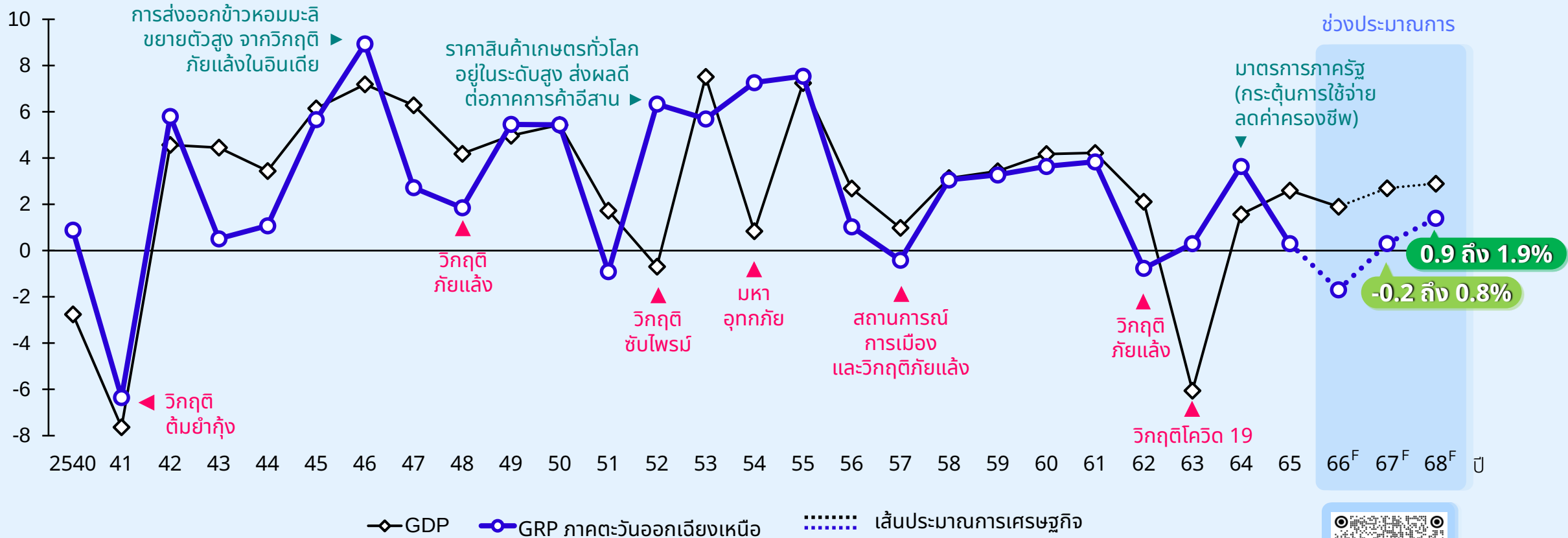
"จับชีพจรความเป็นอยู่ชาวอีสาน"

งานสัมมนาสัญจร ประจำปี 2567
ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
28 พฤศจิกายน 2567 ณ โรงแรมเซ็นทารา อุดร จ.อุดรธานี

“เศรษฐกิจอีสานปี 2566-68 ยังฟื้นตัวช้าและเติบโตต่ำกว่าประเทศ”

ร้อยละเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อน (%YOY)

หมายเหตุ : F คือ ข้อมูลประมาณการ

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คำนวณโดย ธปท., ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน ครั้งที่ 5/2567 (16 ต.ค. 2567) ธนาคารแห่งประเทศไทย

งานสัมมนาสัญจรประจำปี 2567 ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Scan อ่านเพิ่มเติม

“การเติบโตของผลผลิต (GRP) อีสานในภาพรวม* อาจแตกต่างจากความเป็นอยู่จริงของคนอีสาน”

โตสูง 4%

รายได้ต่อคนต่อปี

โตเพียง 1%

รายได้ครัวเรือนต่อปี**

“GRP ยังคร่าวเกินไป ที่จะสะท้อนความเป็นอยู่ของคนอีสาน”

* อัตราการขยายตัวเฉลี่ย (CAGR) ระหว่างปี 2552-2562

** เฉพาะรายได้ที่มาจากการทำงานหรือผลิตเอง (Factor Income) เท่านั้น โดยคำนวณจากค่ากลาง (Median) ของรายได้ครัวเรือนต่อปี หาราคที่สองของจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รายงานสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ดัชนีราคาผู้บริโภค โดยกระทรวงพาณิชย์ คำนวณโดย ธปท.

งานสัมมนาสัญจรประจำปี 2567 ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

“กระจุกตัวอยู่ในกลุ่มรายได้น้อย* และไม่เปลี่ยนแปลงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน”

	ค่าเฉลี่ย ของรายได้ครัวเรือนอีสาน <u>ต่อปี</u>	สัดส่วนครัวเรือน ที่มีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย
10 ปีก่อน (ปี 2556)	164,000 บาท	69%
ปัจจุบัน (ปี 2566)	181,000 บาท	67%

ตารางแสดงรายได้ครัวเรือนอีสานที่จัดเรียงจากน้อยที่สุดไปมากที่สุด

* คำนวณจากรายได้ที่มาจากการทำงานหรือผลิตเอง (Factor Income) มีติ Current Price เท่านั้น

“กลุ่มที่มีรายได้น้อย สามารถเลื่อนขึ้นรายได้ครัวเรือนให้ดีขึ้นได้ ต้องใช้เวลาจนถึง 32 ปี”

สถานะทางเศรษฐกิจ

รายได้ครัวเรือนอีสาน
เฉลี่ย (บาทต่อปี)

ปี 2566

>> สมมติให้รายได้ครัวเรือนอีสาน
เติบโตในอัตราคงที่ >>

ปี 2598

114,000

บาทต่อครัวเรือนต่อปี

40,500

บาทต่อครัวเรือนต่อปี

32 ปีผ่านไป

>>

กลุ่มที่มีรายได้น้อยจึงจะมีรายได้
ใกล้เคียงคนอีสานส่วนใหญ่ในปัจจุบัน

จัดเรียงรายได้ครัวเรือนอีสาน* จากน้อยที่สุดไปมากที่สุด

* คำนวณจากรายได้ที่มาจากการทำงานหรือผลิตเอง (Factor Income) มีติ Current Price เท่านั้น

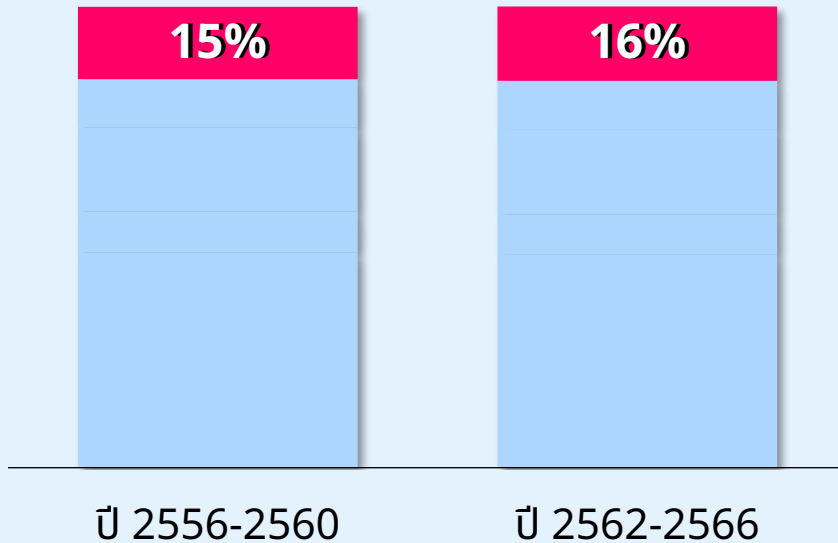
ที่มา : รายงานสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) สำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณโดย ธปท.

งานสัมมนาสัญญาณประจำปี 2567 ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

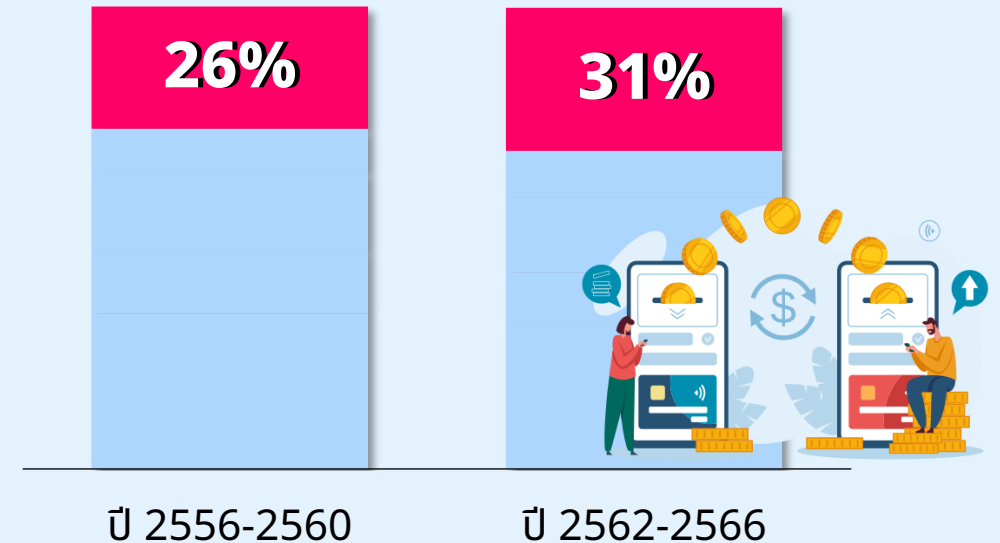

“พึ่งพารายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานหรือผลิตเอง* สูงกว่าทุกภาคและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น”

ประเทศ

อีสาน

รายได้ที่มาจากการทำงานหรือผลิตเอง
(Factor Income)

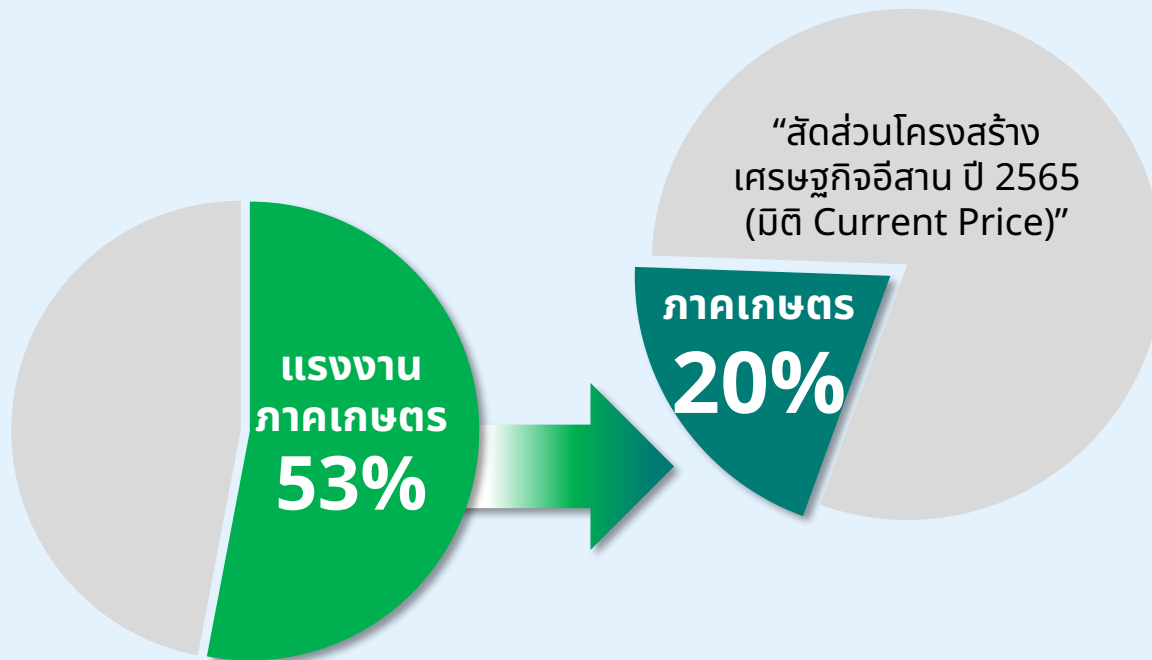
รายได้ที่ไม่ได้มาจากการทำงานหรือผลิตเอง
(non - Factor Income)
เช่น เงินโอน เงินช่วยเหลือจากภาครัฐ เป็นต้น

* คำนวณสัดส่วนจากรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยระหว่างปี

“รายได้ครัวเรือนที่ยังอยู่ในระดับต่ำ เกิดจากโครงสร้างของกำลังแรงงานและเศรษฐกิจที่ไม่สอดคล้องกัน”

แรงงานอีสานอยู่ในภาคเกษตรเกินครึ่ง
แต่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้เพียง 1 ใน 5

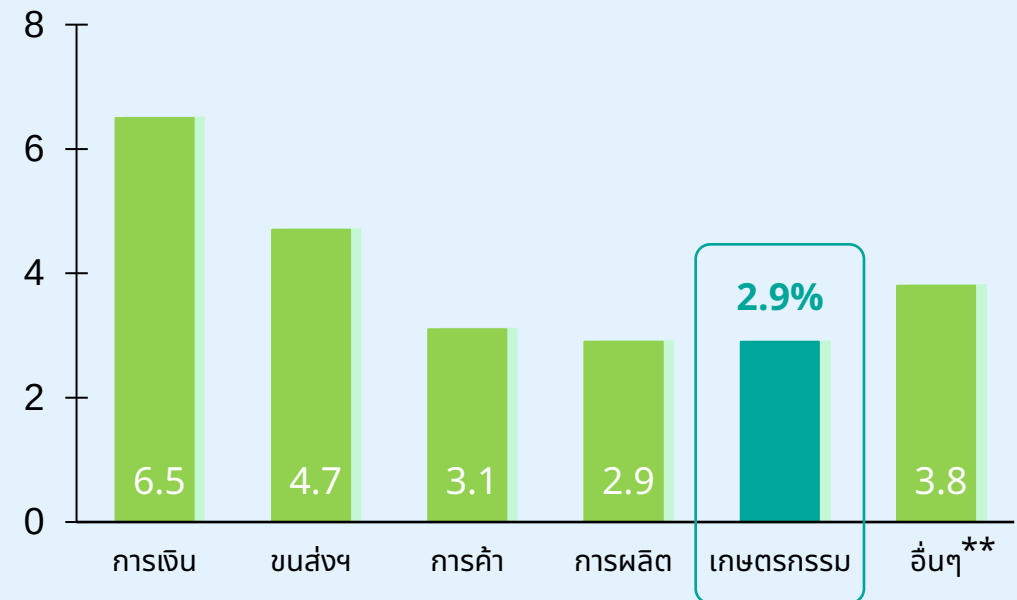
“สัดส่วนแรงงานอีสาน ปี 2565”

ที่มา : แบบสำรวจภาวะการทำงานของประชากรทั่วราชอาณาจักร (Labour Force Survey) และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คำนวณโดย ธปท.

งานสัมมนาสัญญาณประจำปี 2567 ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลผลิตมวลรวมภาคเกษตร
ยังเติบโตในระดับต่ำ

อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (ปี 2553-2565) *

* อัตราการเติบโตเฉลี่ย (CAGR) ต่อปี (ปี 2553-2565)
คำนวณจากมูลค่ารายสาขาเศรษฐกิจ มีติ GRP Chain Volume Measures

** สาขาเศรษฐกิจอื่นๆ ได้แก่ สาขาที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ การพักผ่อนและบริการอาหาร กิจกรรมบริการและการสนับสนุน ข่าวดสารและการสื่อสาร กิจกรรมวิชาชีพฯ

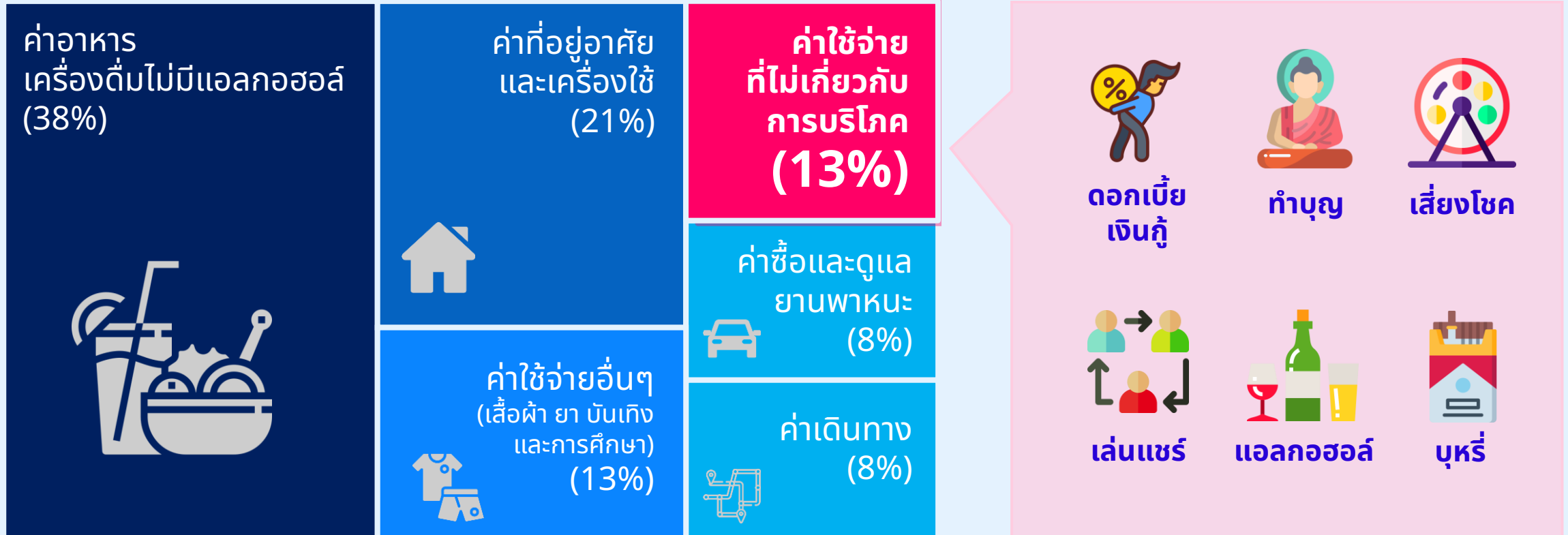
“รายได้ครัวเรือนส่วนใหญ่ กระจุกตัวในพืชหลักที่สร้างรายได้น้อย”

พืชหลัก “ส่วนใหญ่เป็นข้าว”
ใช้น้ำเพาะปลูกมาก และพึ่งพาไฟฟ้าฝน

			(ครัวเรือน)		รายได้ต่อครัวเรือนต่อปี (บาท)
ข้าว			2.5 ล้าน	>	45,700
ปศุสัตว์			6.4 แสน	>	94,300
มันสำปะหลัง			5 แสน	>	60,400
อ้อยโรงงาน			3 แสน	>	56,900
ยางพารา			2.5 แสน	>	197,000

นอกจากรายได้ที่น้อย ยังมีรายจ่ายที่สามารถลดได้

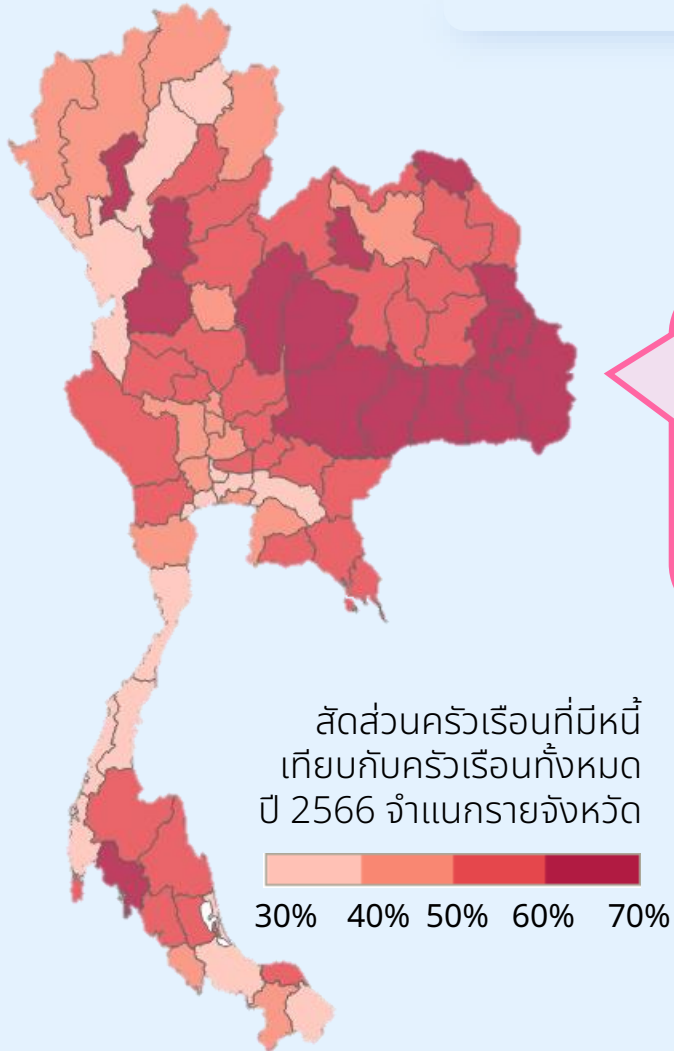

ที่มา : รายงานสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน (SES) ปี 2566 สำนักงานสถิติแห่งชาติ คำนวณโดย สปท.

งานสัมมนาสังกัจรประจำปี 2567 ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ครัวเรือนอีสานก่อหนี้สูงกว่าทุกภูมิภาค โดยเฉพาะกลุ่มอีสานใต้ที่ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญ

**2 ใน 3 ของครัวเรือนอีสาน “เป็นหนี้”
โดยเฉพาะ “กลุ่มจังหวัดอีสานใต้”**

กลุ่มจังหวัดอีสานใต้ ประกอบด้วย
ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ
อุบลราชธานี ยโสธร และอำนาจเจริญ

หนี้ของคนรายได้น้อยในอีสาน ครึ่งหนึ่งเป็นหนี้ที่กู้มาเพื่อทำการเกษตร

สัดส่วนหนี้ในครัวเรือนอีสานเทียบกับหนี้สินทั้งหมด ปี 2566 จำแนกตามประเภทการก่อหนี้

หนี้สินของครัวเรือน รายได้ < 20,000 บาท/เดือน

50% ใช้ทำการเกษตร

24% อุปโภคบริโภค

10% ยานพาหนะ

8% ซื้อ/เช่า บ้านและที่ดิน

5% ใช้ทำธุรกิจนอกภาคเกษตร

หนี้สินของครัวเรือน รายได้ > 60,000 บาท/เดือน

33% อุปโภคบริโภค

31% ซื้อ/เช่า บ้านและที่ดิน

15% ยานพาหนะ

11% ใช้ทำธุรกิจนอกภาคเกษตร

8% ใช้ทำการเกษตร

คิดเป็นสัดส่วน
ต่อครัวเรือนอีสานทั้งหมด

61%

5%

นอกจากเพิ่มรายได้ ยังต้องลดรายจ่าย ควบคู่กับการสร้างความมั่นคงและความรู้ทางการเงิน

